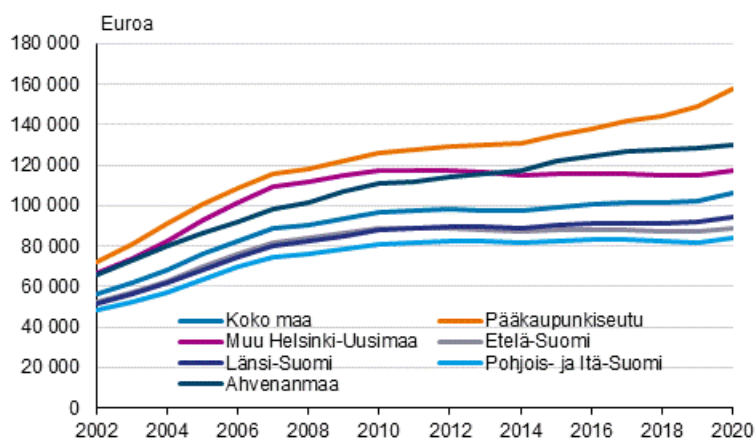

Velkaantumistilasto 2020

Pääkaupunkiseudun asutokunnilla eniten asuntovelkaa

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli vuonna 2020 asuntovelkaa keskimäärin 106 120 euroa, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Edellisvuodesta keskimääräinen asuntovelka kasvoi reaalisesti 3,5 prosenttia. Eniten asuntovelkaa oli pääkaupunkiseudun asutokunnilla, keskimäärin 157 280 euroa. Pääkaupunkiseudulla asuntovelat myös kasvoivat selvästi eniten, 5,6 prosenttia edellisvuodesta. Muualla Suomessa keskimääräisten asuntovelkojen kasvu oli parin prosentin luokkaa. Vähiten asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla, keskimäärin 83 710 euroa.

Asuntovelallisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat 2002–2020, vuoden 2020 rahassa

Vuonna 2020 Suomessa oli 1,46 miljoonaa asutokuntaa, joilla oli velkaa. Velallisia asutokuntia oli siten 53 prosenttia kaikista asutokunnista. Velkaa niillä oli yhteensä 131,6 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti 3,4 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Asutokuntien veloista oli asuntovelkaa 92,2 miljardia, elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa 8,7 miljardia ja muuta velkaa 30,7 miljardia euroa. Muu velka käsittää kulutukseen ja suurehkoihin hankintoihin otetut velat sekä opintovelat. Eniten, 7,6 prosenttia edellisvuodesta kasvoivat asutokuntien muut velat. Asutokuntien asuntovelat kasvoivat 2,6 prosenttia ja elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat supistuivat 2,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Runsaalla viidenneksellä velallisista asutokunnista oli velkaa korkeintaan 10 000 euroa ja puolella korkeintaan 50 000 euroa vuonna 2020. Vähintään 200 000 euroa velkaa oli 180 100 asutokunnalla, eli

seitsemällä prosentilla kaikista ja 12 prosentilla velallisista asuntokunnista. Edellisvuodesta niin velkaisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi seitsemän prosenttia. Vähintään 300 000 euroa velkaa oli 68 200 asuntokunnalla eli kahdella prosentilla kaikista ja viidellä prosentilla velallisista asuntokunnista. Näiden asuntokuntien määrä kasvoi 12 prosenttia edellisvuodesta.

Vuonna 2020 asuntovelkaa oli 868 900 asuntokunnalla, eli 31 prosentilla kaikista asuntokunnista. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä laski hienoisesti edellisvuodesta. Asuntokunnan viitehenkilön iän mukaan tarkasteltuna useimmin asuntovelkaisia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisten asuntokunnista 59 prosentilla oli asuntovelkaa. Harvinaisinta asuntovelka oli alle 25-vuotiaiden ikäryhmässä, missä asuntovelkaa oli alle seitsemällä prosentilla asuntokunnista.

Asuntovelat olivat yleisiä asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Asuntokunnista, joissa oli kaksi aikuista sekä lapsia, 71 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2020. Asuntovelkaa niillä oli keskimäärin 143 110 euroa. Asuntovelallisilla yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 93 660 euroa. Asuntovelallisilla lapsettomilla kahden aikuisen asuntokunnilla asuntovelkaa oli keskimäärin 94 600 ja yhden hengen asuntokunnilla 71 850 euroa.

Vuonna 2020 asuntokunnat maksoivat korkoja yhteensä 1,6 miljardia euroa eli reaalisesti 1,4 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Asuntolainan korkoja niistä oli 800 miljoonaa euroa, mikä oli viisi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Asuntokunnat maksoivat korkoja keskimäärin 1 100 euroa velallista asuntokuntaa kohti, kun vastaava luku edellisvuonna oli 1 130 euroa. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 920 euroa.

Sisällys

1 Velat kasvoivat reaalisesti kolme prosenttia.....	4
2 Suurimmat asuntovelat pääkaupunkiseudulla.....	6
3 Lapsiperheet usein asuntovelkaisia.....	8
4 Seitsemällä prosentilla asuntokunnista velkaa vähintään 200 000 euroa.....	10
5 Asuntokuntien korkomenot pienenevät edelleen.....	12

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2002, 2007, 2019 ja 2020.....	4
Taulukko 2. Kaikkien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan 2020.....	8

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2019 ja 2020.....	5
Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2020, vuoden 2020 rahassa.....	5
Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2019 ja 2020.....	6
Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2019 ja 2020, vuoden 2020 rahassa.....	7
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2019 ja 2020, vuoden 2020 rahassa.....	9
Kuvio 6. Asuntovelallisten asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat viitehenkilön iän mukaan 2002–2020, vuoden 2020 rahassa.....	9
Kuvio 7. Asuntokunnat, joilla velkaa 100 000–200 000 euroa tai yli 200 000 euroa vuoden 2020 rahassa 2002–2020.....	10
Kuvio 8. Asuntokuntien, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa, velkojen rakenne 2002, 2019 ja 2020, vuoden 2020 rahassa.....	11
Kuvio 9. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa vuoden 2020 rahassa, asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2020.....	11
Kuvio 10. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2020, vuoden 2020 rahassa.....	12
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	13

1 Velat kasvoivat reaalisesti kolme prosenttia

Velallisia asuntokuntia oli vuonna 2020 1,46 miljoonaa eli 53 prosenttia kaikista asuntokunnista. Asuntovelkaa oli 868 900 asuntokunnalla eli 31 prosentilla kaikista. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa oli vuonna 2020 85 800 asuntokunnalla ja muuta velkaa 1,08 miljoonalla asuntokunnalla. Muita velkoja ovat esimerkiksi kulutukseen ja hankintoihin, kuten autoihin ja kesäasuntoihin otetut velat sekä vuodesta 2015 lähtien opintovelat.¹⁾

Velallisten asuntokuntien määrä kasvoi edellisvuodesta vain muiden velkojen osalta, 2,6 prosenttia. Sen sijaan niiden asuntokuntien määrä, joilla oli elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkoja, pieneni 1,7 prosenttia ja myös asuntovelallisten asuntokuntien määrä laski noin prosentin.

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2002, 2007, 2019 ja 2020

	2002	2007	2019	2020	Muutos 2019-2020, %
Asuntokuntia yhteensä	2 354 082	2 476 505	2 734 219	2 766 679	1,2
Velallisia asuntokuntia	1 286 576	1 435 416	1 450 201	1 461 767	0,8
Velallisten osuus, %	55	58	53	53	..
Asuntovelallisia asuntokuntia	659 965	797 054	875 909	868 920	-0,8
Asuntovelallisten osuus, %	28	32	32	31	..
Opintovelallisia asuntokuntia	300 606	279 645
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkoja	112 185	86 000	87 250	85 809	-1,7
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa	885 665	1 067 991	1 057 494	1 084 937	2,6

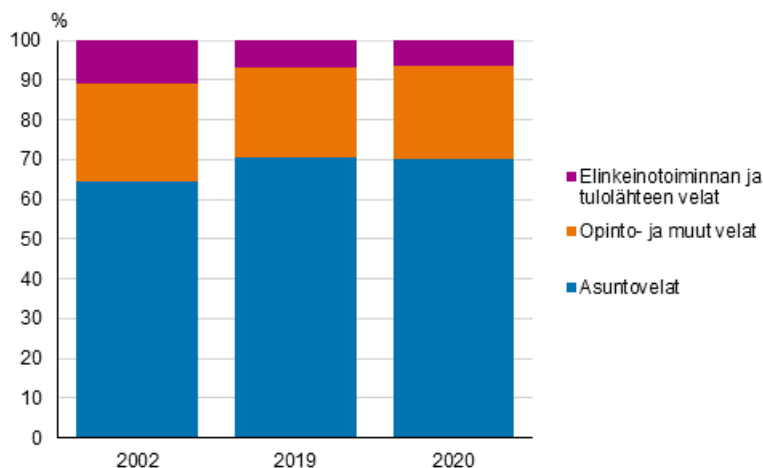
Asuntokunnilla oli vuonna 2020 velkaa yhteensä 131,6 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti 3,4 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Asuntovelkaa oli 92,2 miljardia euroa, eli 70 prosenttia asuntokuntien euromääräisestä velasta yhteensä. Asuntovelkoihin ei sisälly osuus taloyhtiön lainoista. Opinto- ja muuta velkaa²⁾ asuntokunnilla oli 30,7 miljardia euroa, eli 23 prosenttia velan määrästä yhteensä ja elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkoja oli 8,7 miljardia euroa, mikä vastasi vajaan seitsemän prosentin osuutta veloista yhteensä.

Asuntovelan määrä kasvoi 2,6 prosenttia vuodesta 2019. Myös opinto- ja muun velan määrä kasvoi 7,6 prosenttia edellisvuodesta, kun taas elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat pienenivät 2,3 prosenttia.

1) Tuloverotuksessa ei vuodesta 2015 lähtien ole voinut vähentää opintolainan korkoja tuloverotuksessa, eikä verottaja enää kerää rahoituslaitoksilta niistä tietoja eritellysti. Tilastossa opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin.

2) Vuodesta 2012 lähtien muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 1) 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta, on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luottokantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus oli noin 1,5–2,5 miljardia euroa eli 8–11 prosenttia muista veloista ja 2–3 prosenttia kaikista veloista vuonna 2012. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

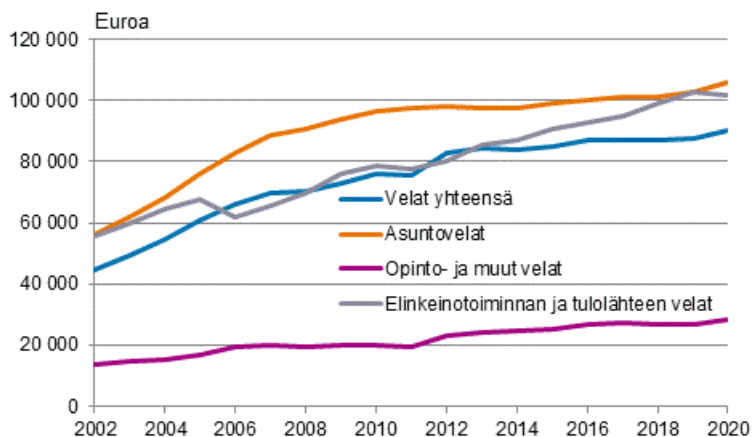
Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2019 ja 2020

Asuntovelallisilla oli asuntovelkaa vuonna 2020 keskimäärin 106 120 euroa, mikä oli 3,5 prosenttia edellisvuotta enemmän. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkoja asuntokunnilla oli vuonna 2020 keskimäärin 101 830 euroa velallista asuntokuntaa kohti, mikä oli vajaan prosentin vähemmän kuin vuotta aiemmin. Opinto- ja muuta velkaa asuntokunnilla oli 28 260 euroa velallista asuntokuntaa kohti, eli viisi prosenttia enemmän kuin vuonna 2019.

Vuosina 2010–2020 nopeimmin ovat kasvaneet asuntokuntien elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten ottamat velat sekä opinto- ja muut velat. Keskimääräisten asuntovelkojen kasvu on ollut selvästi hitaampaa.

Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2020, vuoden 2020 rahassa

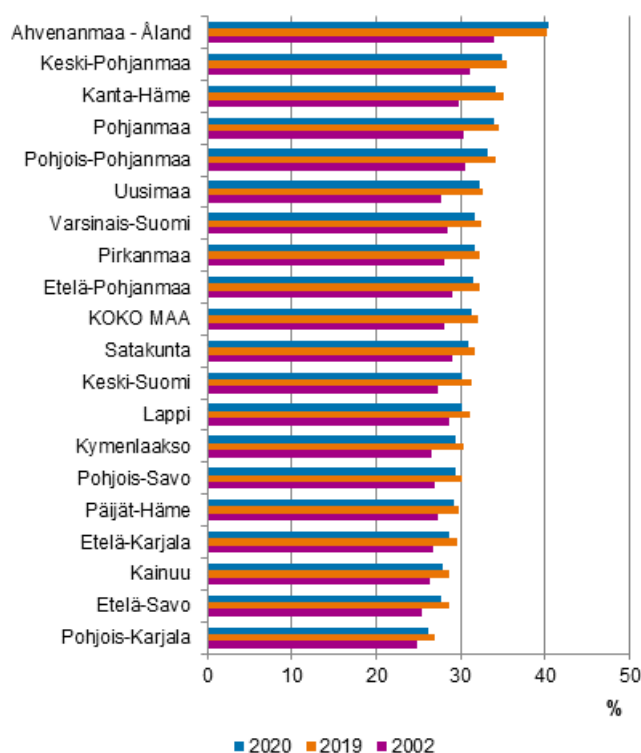

2 Suurimmat asuntovelat pääkaupunkiseudulla

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asuntokuntia vuonna 2020 oli Ahvenanmaalla, 40 prosenttia, Keski-Pohjanmaalla, 35 prosenttia, sekä Kanta-Hämeen ja Pohjanmaan maakunnissa, 34 prosenttia asuntokunnista. Vähiten asuntovelallisia oli Pohjois-Karjalassa, missä 26 prosentilla asuntokunnista oli asuntovelkaa. Uudellamaalla asuntovelallisten asuntokuntien osuus, 32 prosenttia, oli koko maan keskitasoa, mikä johtuu siitä, että etenkin Helsingissä vuokralla asuvien asuntokuntien osuus on suuri.

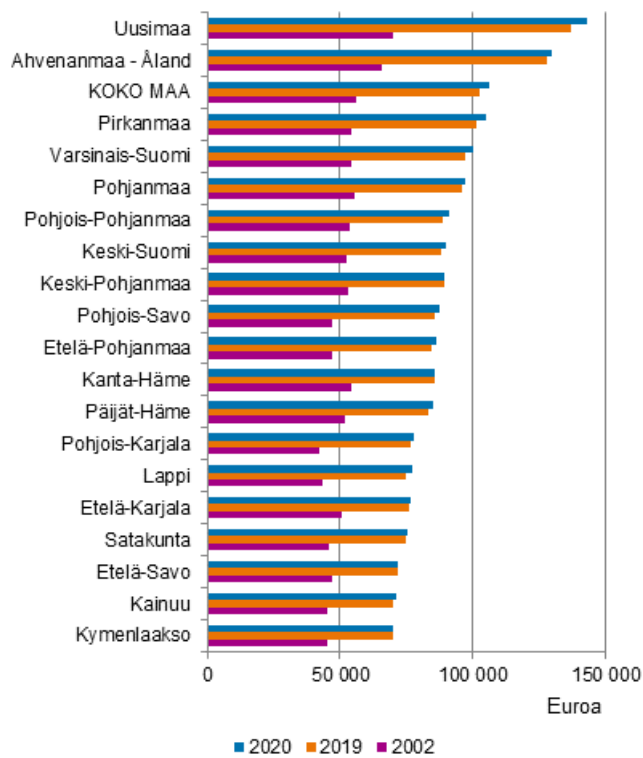
Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä koko maan tasolla laski hienoisesti edellisvuodesta. Asuntovelallisten määrä kasvoi maakunnista vain Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla, muualla asuntovelallisten määrä pysyi ennallaan tai väheni.

Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2019 ja 2020

Maakunnista suurimmat keskimääräiset asuntovelat olivat Uudenmaan ja Ahvenanmaan asuntovelallisilla asuntokunnilla. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 143 410 euroa ja Ahvenanmaalla 129 970 euroa vuonna 2020. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuntovelallisia asuntokuntia oli suhteellisesti hieman vähemmän kuin koko maassa, 30 prosenttia asuntokunnista, mutta keskimääräiset asuntovelat olivat siellä koko maan suurimmat. Pääkaupunkiseudun asuntovelallisilla oli vuonna 2020 keskimäärin 157 280 euroa asuntovelkaa. Maakunnista pienimmät asuntovelat olivat Kymenlaaksossa ja Kainuussa, keskimäärin alle 72 000 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohden. Edellisvuodesta asuntovelallisten keskimääräiset asuntovelat kasvoivat eniten Uudellamaalla, 4,7 prosenttia. Pirkanmaalla ja Lapissa keskimääräiset asuntovelat kasvoivat 3,4 prosenttia. Muualla Suomessa asuntovelkojen kasvu oli pienempää tai ne pysyivät ennallaan edellisvuoteen nähden.

Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2019 ja 2020, vuoden 2020 rahassa

3 Lapsiperheet usein asuntovelkaisia

Asuntovelkojen yleisyyteen vaikuttaa asuntokunnan ikä ja perhetyyppi. Ikäluokittain tarkasteltuna useimmin asuntovelkaisia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisten asuntokunnista 59 prosentilla oli asuntovelkaa. Asuntolainat olivat yleisiä myös 45–54-vuotiaiden asuntokunnilla, joista 50 prosentilla oli asuntolainaa. Vähiten asuntovelkoja oli alle 25-vuotiaiden ikäryhmässä, missä asuntovelkaa oli vajaalla seitsemällä prosentilla asuntokunnista.

Asuntovelat olivat yleisiä asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Kahden huoltajan lapsiperheistä 71 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2020. Kahden huoltajan lapsiperheillä oli asuntovelkaa useimmin silloin, kun niiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisistä kahden huoltajan lapsiperheistä 79 prosentilla oli asuntovelkaa. Yhden aikuisen sekä vähintään yhden lapsen muodostamista asuntokunnista asuntovelkaa oli 38 prosentilla. Kahden huoltajan lapsiperheisiin verrattuna oli yksinhuoltajien asuntovelkaisuus yleisintä hieman vanhemmilla, 45–54-vuotiaiden asuntokunnilla, joista 48 prosentilla oli asuntovelkaa.

Lapsettomista kahden aikuisen asuntokunnista asuntovelkaa oli 30 prosentilla ja yhden hengen asuntokunnista 17 prosentilla. Myös lapsettomista asuntokunnista useimmin asuntovelallisia olivat 35–44-vuotiaiden asuntokunnat.

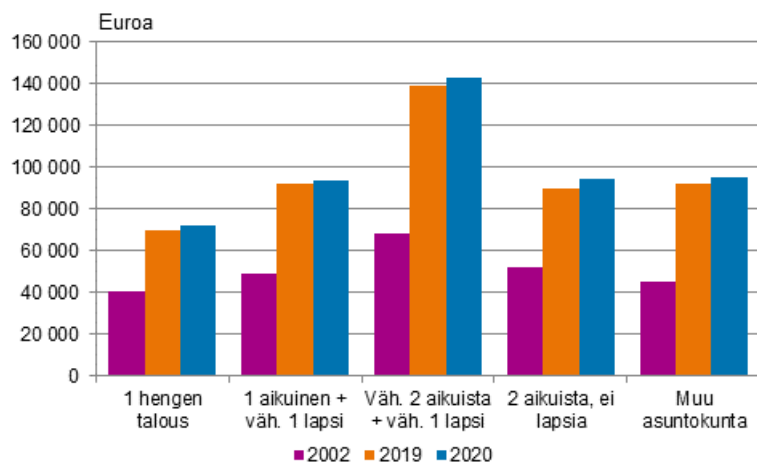
Taulukko 2. Kaikkien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan 2020

	1 hengen talous	1 aikuinen, väh. 1 lapsi	Väh. 2 aikuista, väh. 1 lapsi	2 aikuista, ei lapsia	Muu asuntokunta
Asuntokuntia yhteensä	1 254 300	113 346	430 821	837 673	130 539
Velallisia asuntokuntia	471 302	70 123	372 188	453 269	94 885
Velallisten osuus, %	38	62	86	54	73
Asuntovelallisia asuntokuntia	215 269	43 150	307 591	246 811	56 099
Asuntovelallisten osuus, %	17	38	71	29	43
Asuntokuntia, joilla opinto- tai muuta velkaa	339 988	46 829	266 652	352 608	78 860
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	14 860	2 257	29 125	30 408	9 159

Asuntovelallisilla kahden huoltajan lapsiperheillä oli asuntovelkaa keskimäärin 143 110 euroa vuonna 2020. Asuntovelallisilla yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 93 660 euroa, lapsettomilla kahden aikuisen asuntokunnilla 94 600 euroa ja yhden hengen asuntokunnilla 71 850 euroa. Eniten asuntovelkaa, keskimäärin 161 030 euroa, oli niillä asuntovelallisilla kahden huoltajan lapsiperheillä, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias.

Viime vuosina suhteellisesti eniten ovat kasvaneet kahden huoltajan lapsiperheiden asuntovelat. Vuonna 2020 keskimääräiset asuntovelat kasvoivat edellisvuodesta kaiken tyyppisillä asuntokunnilla. Keskimääräistä 3,5 prosentin kasvua nopeammin kasvoivat lapsettomien kahden aikuisen asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat, 5,6 prosenttia vuodesta 2019.

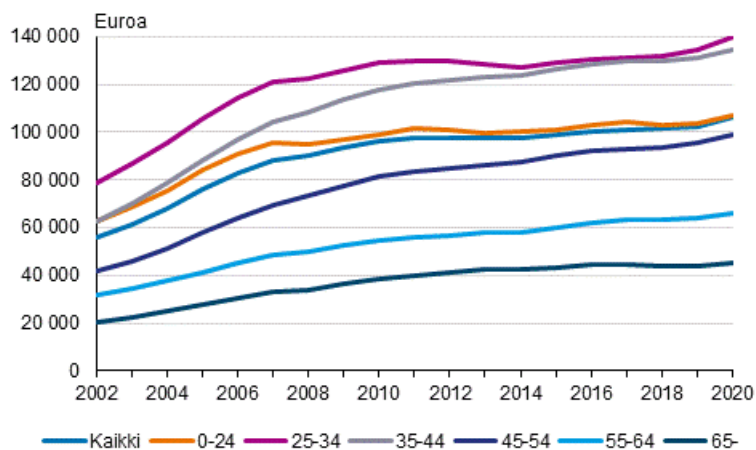
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2019 ja 2020, vuoden 2020 rahassa

Ikäryhmittäin tarkasteltuna asuntovelallisista eniten asuntovelkaa, keskimäärin 139 630 euroa, oli asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Seuraavaksi eniten asuntovelkaa oli asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias, keskimäärin 134 480 euroa. Vähiten asuntovelkaa oli asuntokunnilla, joissa viitehenkilö oli yli 64-vuotias. Yli 64-vuotiaiden asuntokunnilla oli keskimäärin 45 310 euroa asuntovelkaa vuonna 2020.

Vuonna 2020 keskimääräiset asuntovelat kasvoivat edellisvuodesta kaikissa ikäluokissa, kasvu vaihteli 2,5:stä 4 prosenttiin.

Kuvio 6. Asuntovelallisten asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat viitehenkilön iän mukaan 2002–2020, vuoden 2020 rahassa

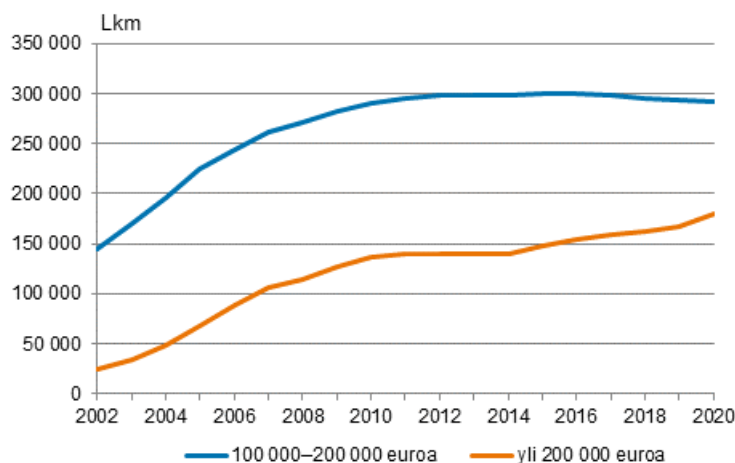
4 Seitsemällä prosentilla asutokunnista velkaa vähintään 200 000 euroa

Asutokuntia, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli vuonna 2020 seitsemän prosenttia edellisvuotta enemmän. Vähintään 200 000 euroa velkaa oli 180 100 asutokunnalla eli seitsemällä prosentilla kaikista ja 12 prosentilla velallisista asutokunnista. Asutokuntien kaikista veloista niillä oli 45 prosenttia ja asutovelloistakin 45 prosenttia. Vähintään 300 000 euroa velkaa oli 68 200 asutokunnalla eli kahdella prosentilla kaikista ja viidellä prosentilla velallisista asutokunnista. Näiden asutokuntien määrä kasvoi 12 prosenttia edellisvuodesta.

Runsaalla viidenneksellä kaikista velallisista asutokunnista oli velkaa korkeintaan 10 000 euroa ja puolella velallisista korkeintaan 50 000 euroa

Sellaisten asutokuntien määrä, joilla oli paljon velkaa, kasvoi erityisesti pääkaupunkiseudulla. Siellä yli 200 000 euron asutokuntakohtaisten velkojen määrä kasvoi vuonna 2020 11 prosenttia ja yli 300 000 euron asutokuntakohtaisten velkojen määrä 16 prosenttia.

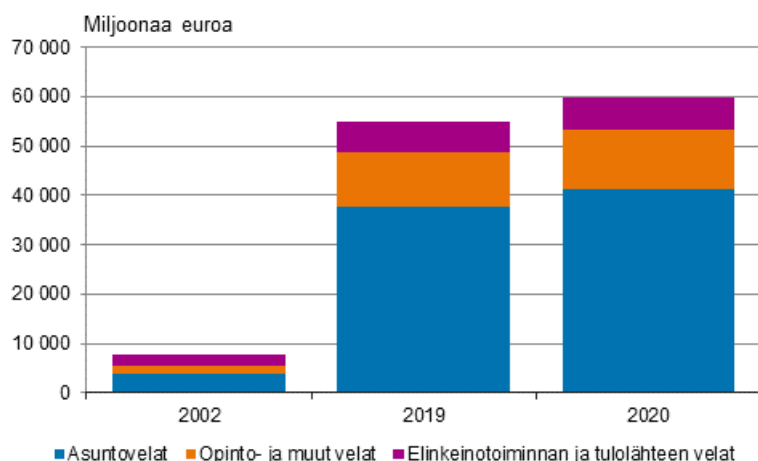
Kuvio 7. Asutokunnat, joilla velkaa 100 000–200 000 euroa tai yli 200 000 euroa vuoden 2020 rahassa 2002–2020

Lähes kaikki asutokunnat, joilla oli paljon velkaa, olivat asutovelallisia. Asutokunnista, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, 94 prosentilla oli asutovelkaa vuonna 2020. Suuret velat olivat yleisiä myös niillä asutokunnilla, joilla oli elinkeinotoiminnan tai tulolähteen velkaa. Niistä 38 prosentilla velkaa oli vähintään 200 000 euroa.

Vuonna 2020 asutovelat muodostivat 69 prosenttia yli 200 000 euron asutokuntakohtaisista veloista, opinto- ja muiden velkojen osuus niistä oli 20 prosenttia ja elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkojen osuus 11 prosenttia.

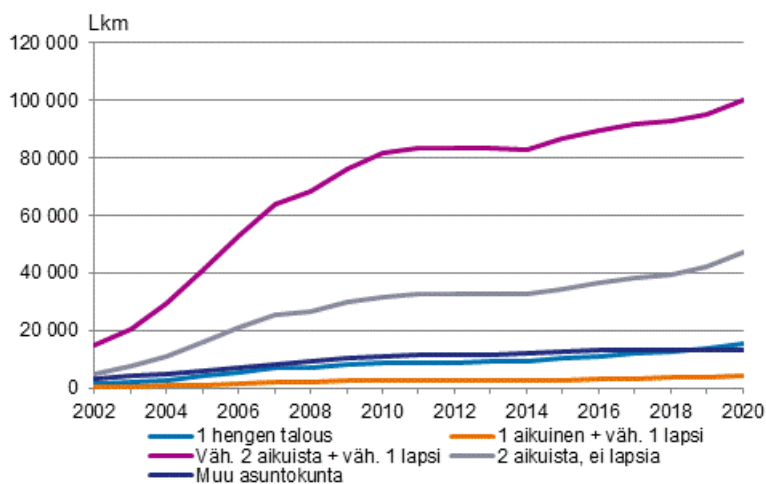
Kuvio 8. Asuntokuntien, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa, velkojen rakenne 2002, 2019 ja 2020, vuoden 2020 rahassa

Alueittain tarkasteltuna eniten suuria velkoja oli Ahvenanmaalla, missä 13 prosentilla kaikista ja 22 prosentilla velallisista asuntokunnista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Pääkaupunkiseudun asuntokunnista yhtä paljon velkaa oli 11 prosentilla kaikista ja 20 prosentilla velallisista asuntokunnista. Muulla Helsinki-Uudellamaalla kymmenellä prosentilla kaikista ja 17 prosentilla velallisista asuntokunnista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Muualla Suomessa sen kokoisia velkoja oli joka kymmenennellä tai harvemmallalla velallisella asuntokunnalla.

Velallisista asuntokunnista eniten suuria asuntokuntakohtaisia velkoja oli kahden huoltajan lapsiperheillä, joista 27 prosentilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Lapsettomista kahden aikuisen asuntokunnista niin paljon velkaa 10 prosentilla velallisista asuntokunnista. Yhden hengen talouksista niin velkaisia oli kolme ja yksinhuoltajista kuusi prosenttia velallisista.

Kuvio 9. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa vuoden 2020 rahassa, asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2020

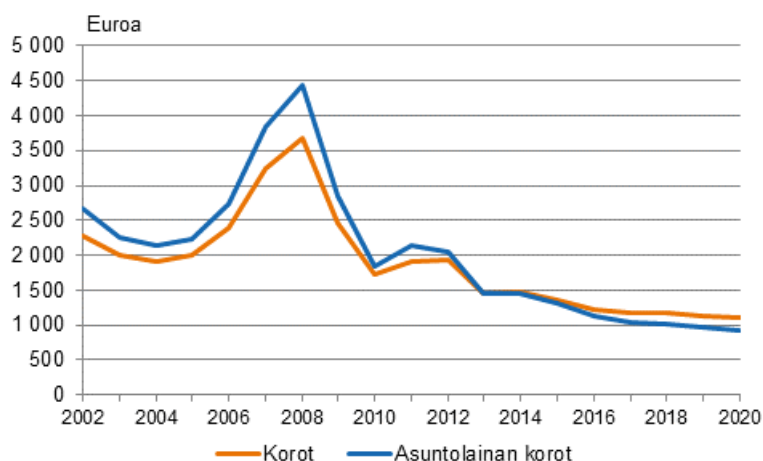
Velkojen rasittavuutta olisi syytä tarkastella suhteessa asuntokunnan käytettävissä oleviin tuloihin. Vuoden 2020 osalta tulotiedot ja velkaantumistasot päivittyvät vuoden 2021 joulukuussa. Vuonna 2019 oli 263 900 asuntokunnalla eli kymmenellä prosentilla kaikista ja 18 prosentilla velallisista asuntokunnista oli velkaa vähintään kolme kertaa käytettävissä olevien vuositulojen verran. Asuntokuntien kaikista veloista niillä oli 48 prosenttia. Kaikkien asuntokuntien velkaantumistaso, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin, oli vuonna 2019 111 prosenttia. Tietoa velkojen ja tulojen suhteesta vuosilta 2002–2019 on saatavilla [velkaantumistilaston katsauksesta](#) sekä tilaston [tietokantatauluista](#).

5 Asuntokuntien korkomenot pienenevät edelleen

Vuonna 2020 asuntokunnat maksoivat korkoja yhteensä 1,6 miljardia euroa eli reaalisesti 1,4 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Asuntolainan korkoja niistä oli 800 miljoonaa euroa, mikä oli viisi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Asuntokuntien korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asuntokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,4 miljardia euroa eli 3 680 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuoden 2020 rahassa. Vuonna 2020 asuntokuntien korkomenot olivat 51 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2002, vaikka niiden velat olivat tänä aikana yli kaksinkertaistuneet.

Vuonna 2020 asuntokunnat maksoivat korkoja keskimäärin 1 100 euroa velallista asuntokuntaa kohti, kun vastaava määrä vuonna 2019 oli 1 130 euroa. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 920 euroa, kun vuonna 2019 asuntovelkojen korkoja maksettiin keskimäärin 965 euroa per asuntovelallinen asuntokunta. Velallisista asuntokunnista 60 prosenttia eli 883 500 asuntokuntaa maksoi vuodessa korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja vajaa kolme prosenttia eli 36 600 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Kuvio 10. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2020, vuoden 2020 rahassa

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asuntokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asuntokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asuntokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallinnolle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asuntovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asuntokunnat eli ns. asuntokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa tilastokeskus.fi/Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin. Vuodesta 2015 lähtien opintovelat sisältyvät muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin. Muutos johtuu siitä, etteivät velalliset saa enää vähentää opintolainan korkoja verotuksessaan, eikä verottaja siksi kerää niistä enää tietoja eritellysti.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm, Tilastokeskuksen rahoitustilinpidoissa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Rahoitustilinpidoissa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana. Velkaantumistilaston aineistoon eivät sisälly ns. pikavipit tai jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsitteen osalta.

Lisätietoja

Ossi Kohvakka 029 551 3534

Auli Hämäläinen 029 551 3615

Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

toimeentulo@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi/til/velk

Lähde: Velkaantumistilasto 2020, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute